

1. pros. 1981

VĚDECKÝ ČASOPIS

Ústřední zemědělská a lesnická knihovna ÚVl

SBORNÍK ÚVTIZ

Sociologie zemědělství

2

ROČNÍK 17 (LIV)
PRAHA
PROSINEC 1981
CENA 10 Kčs

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE ZEMĚĚLSKÁ
ÚSTAV VĚDECKOTECHNICKÝCH INFORMACÍ
PRO ZEMĚĚLSTVÍ

181/8

Vědecký časopis SBORNÍK ÚVTIZ SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ

Redakční rada: Ing. Miroslav Jiříčka, CSc. (předseda),
ing. Ján Bakša, CSc., ing. Gejza Blaas, CSc., Jiří Dolek, ing.
Antonín Holada, ing. Stanislav Holas, CSc., ing. Zdeněk Krů-
ček, CSc., ing. Božena Petříková, CSc., ing. Dušan Sagara,
CSc., doc. ing. Ludvík Špírk, CSc., ing. Zdeněk Tempír, CSc.

Redaktorka RNDr. Marcela Braunová

Za vedení časopisu odpovídá doc. ing. Vít Bojňanský, DrSc.

© Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství,
Praha 1981

■
Vědecký časopis Sborník ÚVTIZ uveřejňuje studie, rozbor
a vědecká pojednání o vyřešených úkolech výzkumu v oboru
ochrany rostlin, genetiky a šlechtění, meliorací, sociologie
zemědělství a zahradnictví. Vychází měsíčně. Práce s tema-
tikou Sociologie zemědělství vycházejí ve dvou číslech ročně
označených SBORNÍK ÚVTIZ - SOCIOLOGIE ZEMĚDĚL-
STVÍ. Vydává Československá akademie zemědělská — Ústav
vědeckotechnických informací pro zemědělství. Redakce:
120 56 Praha 2, Slezská 7, telefon 257541-9. Cena výtisku
10,— Kčs.

■
Научный журнал Sborník ÚVTIZ публикует обзоры, анализы
и научные статьи о решенных заданиях по научному исследо-
ванию в области защиты растений, генетики и селекции, мелио-
рации, социологии сельского хозяйства. Выход в свет ежеме-
сячно. Работы с тематикой социологии сельского хозяйства вы-
ходят в двух номерах в год, обозначенных Sborník ÚVTIZ —
SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ. Издает Чехословацкая сельско-
хозяйственная академия — Институт научно-технической ин-
формации по сельскому хозяйству. Редакция 120 56 Прага 2,
Слезска 7.

■
The scientific journal Sborník ÚVTIZ publishes monthly
studies, analyses and scientific treatises about solved re-
search tasks in the spheres of plant protection, genetics
and breeding, amelioration, sociology of agriculture and
gardening. Papers dealing with the problems of sociology
of agriculture in two issues a year with the title SBORNÍK
ÚVTIZ - SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ. Published by the
Czechoslovak Academy of Agriculture — the Institute for
Scientific and Technical Information for Agriculture. Edi-
torial office: 120 56 Prague 2, Slezská 7. Price of one copy
10,— Kčs.

■
Die wissenschaftliche Zeitschrift Sborník ÚVTIZ veröffent-
licht monatlich Studien, Analysen und wissenschaftliche
Abhandlungen über die gelösten Aufgaben auf dem Gebiete
des Pflanzenschutzes, der Genetik und Züchtung, Meliora-
tionen, Soziologie der Landwirtschaft und Gartenbaus. Ar-
beiten mit der Thematik Soziologie der Landwirtschaft wer-
den zweimal jährlich unter dem Titel SBORNÍK ÚVTIZ -
- SOCIOLOGIE ZEMĚDĚLSTVÍ veröffentlicht. Herausgege-
ben von der Tschechoslowakischen landwirtschaftlichen Aka-
demie — Institut für wissenschaftlich-technische Information
der Landwirtschaft. Redaktion: 120 56 Prag 2, Slezská 7.
Preis eines Exemplars 10,— Kčs.

Vedení komise sociologie zemědělství při odboru ekonomiky, organizace a řízení ČSAZ projednalo dne 21. 5. 1981 realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ.

Na úseku sociálního rozvoje a reprodukce pracovních sil bude výzkumná problematika řešená v oblasti sociologie zemědělství soustředěna na hlavní úkoly vytyčené XVI. sjezdem KSČ:

- zdokonalování metod a forem řízení sociálního rozvoje a práce s lidmi vůbec,
- kvantitativní a kvalitativní otázky reprodukce pracovních sil v zemědělství,
- výzkum sociálních důsledků vědeckotechnického rozvoje v zemědělství a v potravinářském průmyslu, jako jednoho z klíčových faktorů dalšího rozvoje zemědělsko-potravinářského komplexu,
- problematiku životního způsobu pracovníků v zemědělství a na jeho formování v podmínkách výstavby rozvinuté socialistické společnosti.

Na úseku problematiky zdokonalování metod a forem řízení sociálního rozvoje bude v souladu se závěry XVI. sjezdu pozornost upřena především na:

- upřesnění cílů a obsahu řízení sociálního, kádrového a personálního rozvoje,
- otázky kádrového zabezpečení řízení sociálního rozvoje,
- účast lidí na řízení; otázky vnitrodružstevní demokracie,
- opracování vertikálních vztahů řízení sociálního rozvoje uvnitř podniku do nižších organizačních jednotek a zároveň z podniku do nadpodnikových složek,
- dopracování soustavy ukazatelů, ujasnění jejich obsahu a rozsahu,
- vazby odpovědného řízení sociálního rozvoje ve vztahu k územnímu řízení.

V oblasti reprodukce pracovních sil vyžaduje realizace závěrů XVI. sjezdu KSČ soustředit pozornost na otázky změn profesní struktury a za rozhodující úkol považovat kvalitativní stránku reprodukce pracovních sil, protože úbytek počtu pracovníků při současném růstu materiálních vkladů a produktivity práce musí být nutně doprovázen soustavným zvyšováním kvalifikace, které bude zabezpečené komplexním systémem výchovy a vzdělávání.

Při výzkumu sociálních důsledků vědeckotechnického rozvoje je nutné počítat, že s dalším šířením VTR v zemědělství a v potravinářském průmyslu a zaváděním jeho jednotlivých prvků či systémů (např. komplexní mechanizace, prvky či systémy automatizace atd.) bude zákonitě vznikat řada nových a značně složitých problémů. Tyto problémy je nutné řešit nejen z hlediska techniky, technologie, organizace či ekonomiky, ale nezbytně z hlediska sociálních důsledků tohoto šíření VTR, včetně optimálního uplatnění lidského činitele ve výrobě a optimalizace podmínek práce. Velmi účinně zde přispěje soustavné využívání ergo-

nomických principů při organizaci práce, uspořádání pracovišť, jakož i při tvorbě a ochraně optimálního životního prostředí.

V souladu s jednáním XVI. sjezdu bude nezbytné stanovit vliv vědeckotechnického rozvoje v zemědělství a v potravinářském průmyslu na postavení pracovníků v pracovním a výrobním procesu, na základní složky pracovního a životního prostředí a na efektivitu sociálních opatření. Výsledkem řešení musí být návrhy na zlepšení pracovních podmínek v zemědělství a v potravinářském průmyslu.

Při výzkumu životního způsobu bude nutné věnovat zvýšenou pozornost ve smyslu závěrů XVI. sjezdu rozpracování zákonitostí a tendencí rozvoje socialistického způsobu života v etapě strukturálních přeměn zemědělství, analýze objektivních podmínek rozvoje a vazeb mezi jednotlivými faktory socialistického způsobu života a formulaci cílových představ a dlouhodobého programu jeho rozvoje v podmínkách československého zemědělství. Řešení úkolu musí probíhat v úzké návaznosti na problematiku, která se zabývá řešením sociálního rozvoje, jehož významnou složkou je životní způsob. Výzkum životního způsobu bude nutné soustředit především na pracovní aktivity, konzumní aktivity, aktivity rodinného života a na vztah člověka k podniku a ke společnosti. Zvláštní pozornost bude věnována demografickým a sociálně třídním aspektům života na venkově a třídě družstevních rolníků a tendencím jejího sbližování s dělnickou třídou.